

Drágakő fülbevaló

Manikuṇḍala-jātaka (no. 351)

„Megfosztva kocsitól, lótól, drágakő fülbevalótól” – ezt a Mester a Dzsétavana ligetben időzve, egy álnok miniszterrel kapcsolatban mesélte, aki Kószala királyának belső köreihez tartozott.

Akkoriban a Bódhiszatta volt Benáresz királya. Egy álnok miniszter rávette Kószala királyát, hogy Kászi¹ királyságát elfoglalja, a másik királyt pedig börtönbe zárassa. A [raboskodó] király elmélyedésbe merült, és keresztbetett lábakkal lebegett a levegőben. A bitorló király testében [gyötrő] forráság keletkezett. Odament Benáresz királyához, és elmondta az első verset:

Megfosztottak kocsitól, lótól, drágakő fülbevalótól,
fiaktól és feleségektől szintúgy:
bánatodban miért nem gyászolsz,
ha minden, miben örömed lelhetted, elveszett?

A Bódhiszatta ezzel a két verssel válaszolt:

A halandót előbb-utóbb elhagyják az élvezetek,
és a halandó is elhagyja azokat.
Nem örökkévalók az élvezetek, ó, vágyra vágyódó.
Ezért nem búsulok bánat idején.

Felkél, telik, elfogy a hold,
a dolgokra rásüt, majd tovatűnik a Nap.
Ó, ellenség, ismerem a világ törvényeit,
ezért nem búsulok bánat idején.

Így tanította a Tant a Bódhiszatta a bitorló királynak, s feltárva viselkedését, folytatta:

Nem jó a lusta, vágyakat élvező világi ember,
nem jó a fegyelmezetlen vándorszerzetes,
nem jó a megfontolatlanul cselekvő király,
nem jó az indulatos bölcs.

Ó, égtájak ura, cselekedjék megfontoltan a *ksatrija*,² nem meggondolatlanul.
A megfontoltan cselekvő király dicsősége és hírneve növekszik.

[Kószala királya] bocsánatot kért a Bódhiszattától, visszaadta neki királyságát, majd visszavonult saját országába.

A mester befejezte a tanítást, majd a születéstörténetet a jelennel összekapcsolta: „Akkoriban Kószala királya Ánanda volt, Benáresz királya pedig jómagam.”

1 Benáresz egy másik elnevezése.

2 A harcos-uralkodó kaszt tagja.

A fordítást készítő: Bordos Márton, Csiszár Esztella, Forgács Veronika, Hársszegi Anita, Kósa Csilla Erika,
Kutnyánszky Edina, Menaker Angelika, Oláh Edina, Venyige Róbert

Vezetőtanár: Hidas Gergely

2025. június